

To: [redacted] 5.1.2e @gelderland.nl]
From: [redacted] 5.1.2e
Sent: Wed 12/7/2022 11:07:40 AM
Subject: Re: Aanvraag onderzoeksontheffing Wnb 2022-003171
Received: Wed 12/7/2022 11:08:59 AM
[Gelderland onderzoeksontheffing antwoorden.docx](#)
[Besluit ZuidHolland - aanvraag 01036522-ODH432500.pdf](#)
[Besluit Utrecht - Wnb onderzoeksontheffing Z-WNB-SB-OV-2022-0909.pdf](#)
[Ontheffing Limburg 2022 tm 2027 met opmerking.pdf](#)

Beste [redacted] 5.1.2e,

Alvast vooruitlopend op ons gesprek straks, hierbij antwoorden op je vragen waar ik graag met je even doorheen loop. Daarbij ook alvast de besluiten van drie andere provincies.

Alvast bedankt en tot straks!

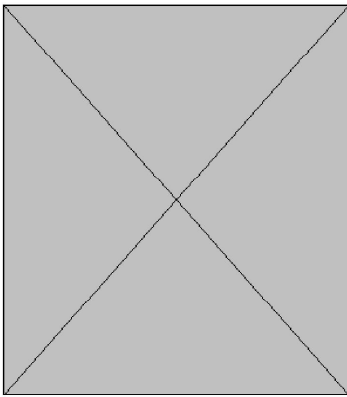
Met vriendelijke groet

[redacted] 5.1.2e
Projectleider communicatie
Coördinator Wolvenmeldpunt

Zoogdiervereniging

Toemooiveld 1 | 6525 ED Nijmegen
Postbus 6531 | 6503 GA Nijmegen
Secretariaat: 024 - [redacted] 5.1.2e
Mobiel: 06 - [redacted] 5.1.2e
E-mail: [redacted] 5.1.2e [@zoogdiervereniging.nl](mailto:[redacted]@zoogdiervereniging.nl)

Blijf op de hoogte van ons werk via:
[Onze website](#)
[Twitter](#)
[Facebook](#)
[LinkedIn](#)

Op wo 7 dec. 2022 om 11:37 schreef [redacted] 5.1.2e [@zoogdiervereniging.nl](mailto:[redacted]@zoogdiervereniging.nl)>:

Excuus! Dacht dat ik al had bevestigd eerder.
Ik heb verder geen afspraken, dus tot uw dienst. 1400 is prima!

Op wo 7 dec. 2022 10:57 schreef [redacted] 5.1.2e [@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)>:

Hoi [redacted] 5.1.2e,

Je verrast me een beetje met deze late toezegging, maar heb nog geen andere afspraken, dus ok om het door te laten gaan. Hoe laat kun je er zijn? 14.00? Als je je meldt bij de receptie haal ik je op.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

0000000060

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Van: [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@zoogdiervereniging.nl](mailto:[redacted]@zoogdiervereniging.nl)>

Verzonden: dinsdag 6 december 2022 18:13

Aan: [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)>

Onderwerp: Re: Aanvraag onderzoekontheffing Wnb 2022-003171

Is goed!

Op vr 25 nov. 2022 10:26 schreef [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)>:

Hoi [redacted] 5.1.2e,

Woensdag 7 zou kunnen na 14.00, past jou dat ook?

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

Vergunningverlener Wet natuurbescherming | Afdeling Vergunningverlening en Handhaving | 026 [redacted] 5.1.2e | www.gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Van: [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@zoogdiervereniging.nl](mailto:[redacted]@zoogdiervereniging.nl)>

Verzonden: maandag 21 november 2022 13:59

Aan: [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@gelderland.nl](mailto:[redacted]@gelderland.nl)>

Onderwerp: Re: Aanvraag onderzoekontheffing Wnb 2022-003171

Ha [redacted] 5.1.2e

Past jou wo 30-11 of wo 7-12?

Ik zal zorgen voor conceptantwoorden, hopelijk kunnen we die dan doornemen en het proces weer in gang zetten.

Met vriendelijke groet

[redacted] 5.1.2e

Projectleider communicatie

Coördinator Wolvenmeldpunt

Zoogdiervereniging

Toernooiveld 1 | 6525 ED Nijmegen

Postbus 6531 | 6503 GA Nijmegen

Secretariaat: 024 - [redacted] 5.1.2e

Mobiel: 06 - [redacted] 5.1.2e

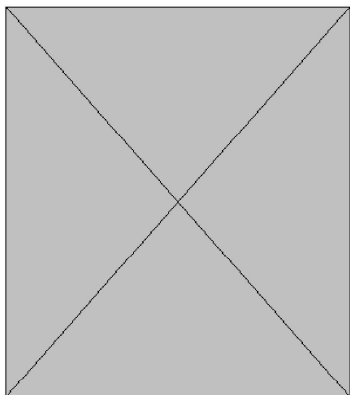
E-mail: [redacted] 5.1.2e <[\[redacted\]@zoogdiervereniging.nl](mailto:[redacted]@zoogdiervereniging.nl)>

0000000061

Blijf op de hoogte van ons werk via:
[Onze website](#)

[Twitter](#)
[Facebook](#)

[LinkedIn](#)

Op do 17 nov. 2022 om 10:50 schreef [REDACTED] [@ gelderland.nl](#):

Beste [REDACTED],

Een afspraak om te overleggen is prima. Ik kan voor volgende week geen datum meer prikken, maar misschien dat je wat overlegmomenten kunt voorstellen voor de twee weken erna?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Vergunningverlener Wet natuurbescherming | Afdeling Vergunningverlening en Handhaving [REDACTED] [www.gelderland.nl](#)

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via [post@gelderland.nl](#)

Van: [REDACTED] [@zoogdiervereniging.nl](#)

Verzonden: maandag 14 november 2022 15:48

Aan: [REDACTED] [@ gelderland.nl](#)

Onderwerp: Re: Aanvraag onderzoekontheffing Wnb 2022-003171

Beste [REDACTED],

Kunnen wij binnenkort even overleggen? Ik kan naar Arnhem komen :)

Met vriendelijke groet

[REDACTED]

Projectleider communicatie

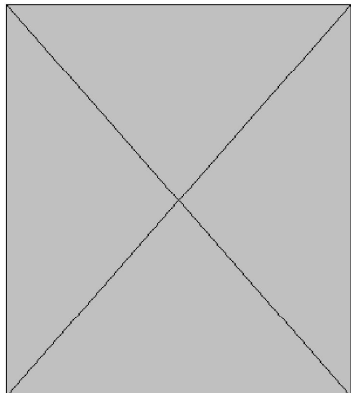
Coördinator Wolvenmeldpunt

Zoogdiervereniging

Toernooiveld 1 | 6525 ED Nijmegen
Postbus 6531 | 6503 GA Nijmegen
Secretariaat: 024 - [REDACTED]

Mobiel: 06 - [REDACTED]

0000000062

Op zo 28 aug. 2022 om 20:15 schreef 5.1.2e @gelderland.nl>:

Beste 5.1.2e

Ik heb de aanvraag en de documenten erbij bekeken. Ik moet zeggen dat ik het activiteitenplan wel erg mager vind. (Begeleidende brief en format provincie Utrecht) Er wordt verwezen naar protocollen, maar sommige verwijzingen zijn erg beperkt en gaan niet over de onderzoekshandelingen zelf. Daarom wat vragen die op basis van de aanvraag naar voren komen. In de bijlage nog een worddoc met enkele voorbeelden van voorschriften zoals je ze zou kunnen verwachten in een ontheffing. Deze zijn deels uit eerdere ontheffingen van Wageningen Research en RAVON gehaald. Ik zal eerst met jullie tot een concept-ontwerpbesluit (geen pleonasme) proberen te komen. Deze stuur ik dan ter instemming naar de betrokken provincies. Mogelijk dat zij nog met aanvullende vragen of voorwaarden komen, als hier consensus over is, kan het ontwerpbesluit gepubliceerd en ter inzage worden gelegd voor de "buitenwacht". Allereerst dus de vragen op basis van de aanvraag.

1. Dekking:

Graag vernemen wij voor welke provincies (behalve Gelderland) jullie hier nog om instemming verzoeken en bij welke provincies jullie separaat al een aparte procedure hebben lopen. Uit de correspondentie van de verlenging begrijp ik dat de provincies Noord-Brabant, Limburg, Zuid-Holland en Overijssel in ieder geval een separate procedure vragen. Voor de overige provincies kunnen wij desgewenst nog om instemming verzoeken.

2. Aanvraag:

De volgende artikelen hebben jullie aangevraagd (voor inheemse zoogdieren) :

Artikel 3.5 lid 1 doden

Artikel 3.5 lid 1 vangen

Artikel 3.5 lid 2 verstoren

Artikel 3.6 lid 2 onder zich hebben en vervoer

Artikel 3.10 lid 1a doden

Artikel 3.10 lid 1a vangen

Artikel 3.34 lid 1 uitzetten

Doden:

Voor doden (3.5 en 3.10) voor onderzoeksdoeleinden of bescherming flora en fauna (belang) is een zeer goede

onderbouwing nodig (er bestaat geen beter alternatief en de SVI komt niet in gevaar). Dit valt ook altijd onder de Wet op dierproeven. Wat is de reden dat jullie dit op voorhand in een onderzoekontheffing willen laten opnemen en niet met een aparte ontheffing voor een project aanvragen? Hoe vaak is dit in de afgelopen decennia voorgekomen en kun je enkele voorbeelden noemen? Welke toetsingskaders worden hierbij gehanteerd?

Vangen:

In een activiteitenplan moet duidelijk aangegeven zijn welke vangmethoden en vangmiddelen per soort of soortgroep zullen/ kunnen worden ingezet. Denk daarbij aan niet-selectieve vangmiddelen als vangemmers, potvallen, inloopvallen, kastvallen, mistnetten, strikken of selectieve vangmiddelen zoals vangkralen, schepnet, verdoovingsgeweren, -blaaspijpen of -pistolen. Per soortgroep moet duidelijk aangegeven zijn waarom dat de beste vangmethode is en waarom een eventueel minder belastende methode niet volstaat, of bij welke onderzoeksvraag de methode noodzakelijk is.

Omdat de zoogdiervereniging zowel met vaste medewerkers, ingewerkte studenten, externe onderzoekbureaus en (aantoonbaar) ervaren vrijwilligers (c.q. gecategoriseerd als “professionals”) werkt, alsook met wisselende vrijwilligers (of leden VZZ). Moet in het activiteitenplan duidelijk aangegeven zijn wie welke handelingen mag uitvoeren. Een voorbeeld is het hanteren en vangen van vleermuizen met mistnetten door een gecertificeerd zelfstandig vanger van vleemuizenvangen.nl.

Als verboden vangmiddelen worden aangevraagd die vallen onder 3.9 lid 1 van de Wnb, (denk bijv. aan kastvallen, mistnetten, strikken) dient hiervoor ook ontheffing te worden aangevraagd. Graag bevestigen in dat geval.

Als verboden vangmiddelen gebruikt worden, waarmee u zich op basis van artikel 3.24 lid 2 Wnb, niet buiten gebouwen mag begeven (bijvoorbeeld netten), is hier ook een ontheffing voor nodig. Graag bevestigen.

Als een verdoovingsgeweer wordt ingezet is ook een ontheffing voor 3.26 lid 1 noodzakelijk (hier zijn extra voorwaarden aan verbonden). Graag bevestigen in dat geval.

Wet op Dierproeven Wod (vangen en doden):

Hoeveel onderzoekprojecten in de afgelopen 10 jaar vielen onder de Wod verliepen via de IvD? Heb je hier voorbeelden van?

Uitzetten:

Artikel 3.34 verbod op uitzetten, voor zover dit betreft het weer loslaten van gevangen dieren in hetzelfde natuurgebied, maar niet per definitie zelfde terrein of perceel kan dit worden aangevraagd. Graag bevestigen dat dit het enige doel en intentie is.

Voor echte re-populatie naar een ander natuurgebied die de soort niet op eigen kracht kan bereiken, verlangen de meeste provincies een aparte ontheffingsaanvraag.

Herintroductie en verplaatsen over de landsgrenzen dient bij RVO aangevraagd te worden. Evenals opvang van zeezoogdieren, zoals bruinvissen en dolfijnen, uitheemse diersoorten en invasieve exoten. Het prepareren van HR soorten (bijlage IV) valt ook onder RVO.

Voor alle aangevraagde verboden geldt dat:

Je moet motiveren waarom dit verbod overtreden moet worden (alternatievenafweging);

Een nadere onderbouwing van de doelstelling en beschrijving van de onderzoekmethoden en de daarbij gehanteerde grenswaarden, dienen verder uitgewerkt te worden in een **activiteitenplan**. Graag zo concreet mogelijk zodat delen ervan als bijlage bij de ontheffing kunnen worden gevoegd. Daar waar er een onderscheid bestaat tussen onderzoek dat alleen door (of onder direct toezicht van) “professionals” en onderzoek dat ook door vrijwilligers wordt uitgevoerd, dient dit duidelijk aangegeven te worden. De verwachting is dat de meeste aangevraagde verboden al zodanig ingrijpend en stressvol zijn bij zoogdieren, dat het bijna uitsluitend door “professionals” kan worden uitgevoerd. Voor (gewone) vrijwilligers blijft dan in principe alleen mogelijke “verstoring” over of het onder direct toezicht van professionals uitvoeren van deze handelingen.

3. Aanvullen/ opstellen activiteitenplan:

In het activiteitenplan moet behalve bovengenoemde verder nog staan:

∇ Welke stappen voorafgaand aan het onderzoekplan worden ondernomen om vast te stellen dat er al geen

0000000064

bestaand onderzoek voorhanden is dat aansluit bij de onderzoeksvraag en waarmee de negatieve effecten van het onderzoek mogelijk voorkomen of beperkt kunnen worden.

✓ Welke protocollen en/of handleidingen voor de verschillende soortgroepen of onderzoeksmethoden er worden gevolgd (toevoegen of duidelijk verwijzen).

✓ welke maatregelen genomen worden om schade, lijden of ongemak zoveel mogelijk te beperken;

✓ bij welke handelingen, wetgeving zoals WOD van toepassing is en hoe hiermee wordt omgegaan en;

✓ voor de soorten die niet beschermd zijn onder Wnb, geldt de zorgplicht, dit valt buiten de ontheffing, maar er dient in het activiteitenplan wel aangegeven worden hoe hiermee wordt omgegaan.

4. De bijlage met de voorbeelden van voorschriften, scheppen mogelijk meer duidelijkheid wat bedoeld wordt. Enkele concrete zaken die wel eens voor discussie zorgen. Het doden van dieren. Wij vragen een interval van maximaal 8 uur bij inloopvallen (dus ook voor "putvallen" die met lokaas voor dat doel worden ingezet). Vleermuizen vangen met een schepnet vinden wij geen geëigende methode, meestal zitten de uitvliegopeningen te hoog. Ook voor klachtenafhandelingen lijkt het rustig afwachten en plaatsen van beker met kartonnetje een betere methode dan najagen met een schepnet. Het risico op verwonden is immers te groot.

5. Er is een COVID-protocol meegestuurd voor grondgebonden zoogdieren. Is er geen protocol voor vleermuizen, bijvoorbeeld bij wintertellingen?

Ik zie de aanvullingen voor de ontheffing graag tegemoet. Vermeldt daarbij als je wil het zaaknummer **2021-003171**.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Vergunningverlener Wet natuurbescherming | Afdeling Vergunningverlening en Handhaving

5.1.2e

www.gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Van: 5.1.2e <5.1.2e@zoogdiervereniging.nl>

Verzonden: woensdag 13 juli 2022 16:59

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@gelderland.nl>

Onderwerp: Re: Aanvraag onderzoekontheffing Wnb 2022-003171

Ha 5.1.2e

Helemaal goed!

Alvast fijne vakantie!

Groetjes

5.1.2e

Op wo 13 jul. 2022 16:33 schreef 5.1.2e <5.1.2e@gelderland.nl>:

Beste 5.1.2e,

Ik neem voor jullie onderzoekontheffing het stokje van 5.1.2e even over. Ik heb meerdere onderzoekontheffingen met instemmingen gedaan, dus ik weet ook een beetje waar de verschillen en discussies bij de provincies zitten. Ik heb de aanvraag inhoudelijk nog niet bekeken, maar ik hoop volgende week een eerste screening te doen, dan ben ik een week op vakantie en als ik terug kom zal ik hem begin augustus verder oppakken. Als er nog aanvullingen nodig zijn laat ik het jullie weten. Als jullie zelf nog aanvullingen willen doen kan dat per mail aan post@gelderland.nl o.v.v. van het zaaknummer 2022-003171, dan wordt het gelijk ingeboekt. Zet mij dan graag even in de CC, dan weet ik meteen dat er

0000000065

iets is binnengekomen. Voor gewone vragen of opmerkingen kun je me ook gewoon rechtstreeks mailen of bellen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Vergunningverlener Wet natuurbescherming | Afdeling Vergunningverlening en Handhaving | 026 5.1.2e | www.gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl